

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 221/21
Luxemburg, 14 decembrie 2021

Hotărârea în cauza C-490/20,
Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo”

Copil minor cetățean al Uniunii, al cărui act de naștere întocmit de statul membru gazdă desemnează ca părinți ai acestuia două persoane de același sex: statul membru al cărui resortisant este acest copil este obligat să îi elibereze o carte de identitate sau un pașaport, fără a impune întocmirea prealabilă a unui act de naștere de către autoritățile sale naționale

Acesta este de asemenea obligat să recunoască documentul emis de statul membru gazdă care permite copilului respectiv să își exercite, împreună cu fiecare dintre aceste două persoane, dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Uniunii

V.M.A., resortisantă bulgară, și K.D.K. au din anul 2015 reședința în Spania și s-au căsătorit în anul 2018. Copilul lor, S.D.K.A., s-a născut în anul 2019 în Spania. Actul de naștere al acestui copil, întocmit de autoritățile spaniole, menționează cele două mame ca fiind părinții acestuia.

Întrucât pentru obținerea unui document de identitate bulgar este necesar un act de naștere eliberat de autoritățile bulgare, V.M.A. a solicitat municipalității Sofia¹ să îi elibereze un astfel de act pentru S.D.K.A. În susținerea acestei cereri, ea a prezentat o traducere în limba bulgară, legalizată și certificată pentru conformitate, a extrasului din registrul de stare civilă spaniol referitor la actul de naștere al lui S.D.K.A.

Municipalitatea Sofia i-a solicitat lui V.M.A. să prezinte dovezi referitoare la filiația lui S.D.K.A. în ceea ce privește identitatea mamei sale biologice. Astfel, modelul de act de naștere în vigoare în Bulgaria prevede o singură rubrică pentru „mamă”² și o altă rubrică pentru „tată”, fiind posibilă înscrierea unui singur nume în fiecare dintre aceste rubrici.

Întrucât V.M.A. a considerat că nu este obligată să furnizeze informația solicitată, municipalitatea Sofia a refuzat să elibereze actul de naștere solicitat având în vedere lipsa de informații privind identitatea mamei biologice a copilului în cauză și faptul că menționarea într-un act de naștere a doi părinți de sex feminin era contrară ordinii publice bulgare, care nu permite căsătoria dintre două persoane de același sex.

V.M.A. a formulat o acțiune împotriva acestei decizii de respingere la Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia, Bulgaria), instanța de trimitere.

Aceasta ridică problema dacă refuzul autorităților bulgare de a înregistra nașterea unui resortisant bulgar³, care a avut loc în alt stat membru și care a fost atestată printr-un act de naștere în care se indică două mame, eliberat de acest din urmă stat membru, aduce atingere drepturilor conferite acestui resortisant de articolele 20 și 21 TFUE, precum și de articolele 7, 24 și 45 din Carta

¹ Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” (municipalitatea Sofia, raionul Pancharevo, Bulgaria) (denumită în continuare „municipalitatea Sofia”).

² Potrivit Semeen kodeks (Codul familiei bulgar), în versiunea aplicabilă litigiului principal, filiația față de mamă este determinată de naștere, mama copilului fiind definită ca fiind femeia care i-a dat naștere, inclusiv în cazul procreării asistate medical.

³ Potrivit acestei instanțe, este cert că, chiar în lipsa unui act de naștere eliberat de autoritățile bulgare, copilul are cetățenia bulgară în temeiul, printre altele, al articolului 25 alineatul (1) din Constituția bulgară.

drepturilor fundamentale a Uniunii Europene⁴. Într-adevăr, acest refuz ar putea să îngreuneze eliberarea unui document de identitate bulgar și, prin urmare, să împiedice exercitarea de către acest copil a dreptului de liberă circulație și, astfel, folosința deplină a drepturilor sale de cetățean al Uniunii.

În aceste condiții, instanța menționată a decis să solicite Curții să se pronunțe cu privire la interpretarea articolului 4 alineatul (2) TUE⁵, a articolelor 20 și 21 TFUE, precum și a articolelor 7, 24 și 45 din cartă. Instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă aceste dispoziții obligă un stat membru să elibereze un act de naștere, în vederea obținerii unui document de identitate, pentru un copil, resortisant al acestui stat membru, a cărui naștere în alt stat membru este atestată de un act de naștere întocmit de autoritățile acestui alt stat membru, în conformitate cu dreptul național al acestuia, și care desemnează, ca fiind mamele acestui copil, o resortisantă a primului dintre aceste state membre și soția sa, fără a preciza care dintre cele două femei a dat naștere copilului respectiv.

În hotărârea pronunțată în Marea Cameră, Curtea interpretează dispozițiile citate anterior în sensul că, în ceea ce privește un copil minor, cetățean al Uniunii al cărui act de naștere eliberat de autoritățile competente ale statului membru gazdă desemnează ca părinți ai acestuia două persoane de același sex, statul membru al cărui resortisant este acest copil este obligat, pe de o parte, să îi elibereze o carte de identitate sau un pașaport, fără a impune întocmirea prealabilă a unui act de naștere de către autoritățile sale naționale, precum și, pe de altă parte, să recunoască, la fel ca orice alt stat membru, documentul provenind de la statul membru gazdă care permite acelui copil să exercite, împreună cu fiecare dintre cele două persoane, dreptul său de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre.

Aprecieria Curții

Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea amintește mai întâi că, pentru a permite resortisanților statelor membre să își exercite dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre⁶, recunoscut oricărui cetățean al Uniunii la articolul 21 alineatul (1) TFUE, Directiva 2004/38⁷ impune statelor membre, acționând în conformitate cu legislația lor, să elibereze cetățenilor lor o carte de identitate sau un pașaport care să indice cetățenia lor.

Prin urmare, în măsura în care S.D.K.A. are cetățenia bulgară, autoritățile bulgare sunt obligate să îi elibereze o carte de identitate sau un pașaport bulgar care indică numele său de familie astfel cum rezultă din actul de naștere întocmit de autoritățile spaniole, independent de întocmirea unui nou act de naștere.

Un astfel de document, singur sau asociat cu un document eliberat de statul membru gazdă, trebuie să permită unui copil precum S.D.K.A. să își exercite dreptul de liberă circulație, cu fiecare dintre cele două mame ale sale, al căror statut de părinți ai acestui copil a fost stabilit de statul membru gazdă cu ocazia unei șederi conforme cu Directiva 2004/38.

Astfel, drepturile recunoscute resortisanților statelor membre la articolul 21 alineatul (1) TFUE îl includ pe cel de a duce o viață de familie normală atât în statul membru gazdă, cât și în statul membru a cărui cetățenie o dețin, cu ocazia întoarcerii pe teritoriul acestui stat membru, beneficiind de prezența alături de ei a membrilor familiei lor. Întrucât autoritățile spaniole au stabilit în mod legal existența unei legături de filiație, biologică sau juridică între S.D.K.A. și cei doi părinți ai săi, atestată în actul de naștere eliberat pentru copil, lui V.M.A. și lui K.D.K. trebuie, așadar, în temeiul articolului 21 TFUE și al Directivei 2004/38, să li se recunoască de către toate statele

⁴ Denumită în continuare „cartă”.

⁵ Potrivit căruia, printre altele, Uniunea respectă identitatea națională a statelor membre, inerentă structurilor lor fundamentale politice și constituționale.

⁶ Denumit în continuare „dreptul de liberă circulație”.

⁷ Articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56, rectificare în JO 2004, L 229, p. 35).

membre dreptul, în calitate de părinți ai unui cetățean al Uniunii minor căruia îi asigură, în fapt, îngrijirea, de a-l însoți pe acesta atunci când el își exercită drepturile.

Rezultă, pe de o parte, că statele membre trebuie să recunoască această legătură de filiație pentru a-i permite lui S.D.K.A. să își exercite, cu fiecare dintre părinții săi, dreptul de liberă circulație. Pe de altă parte, cei doi părinți trebuie să dispună de un document care să le permită să călătorească cu acest copil. Autoritățile statului membru gazdă sunt cele mai în măsură să întocmească un astfel de document, care poate consta în actul de naștere și pe care celelalte state membre au obligația să îl recunoască.

Desigur, starea persoanelor intră în competența statelor membre, care sunt libere să prevadă sau să nu prevadă, în dreptul lor național, căsătoria pentru persoane de același sex sau calitatea de părinte a acestora. Or, în exercitarea acestei competențe, fiecare stat membru trebuie să respecte dreptul Uniunii, în special dispozițiile tratatului referitoare la libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii, recunoscând, în acest scop, starea persoanelor stabilite într-un alt stat membru în conformitate cu dreptul acestuia.

În speță, obligația unui stat membru, pe de o parte, de a elibera un document de identitate unui copil, resortisant al statului menționat, care s-a născut în alt stat membru, în care actul de naștere a fost întocmit și desemnează ca părinți două persoane de același sex, și, pe de altă parte, de a recunoaște legătura de filiație dintre acest copil și fiecare dintre aceste două persoane, în cadrul exercitării de către acesta a drepturilor sale în temeiul articolului 21 TFUE și al actelor de drept derivat referitoare la acesta, nu aduce atingere identității naționale și nici nu amenință ordinea publică a acestui stat membru. Astfel, aceasta nu implică, pentru statul membru în cauză, prevederea, în dreptul său național, a calității de părinte a persoanelor de același sex sau recunoașterea, în alte scopuri decât exercitarea drepturilor conferite de dreptul Uniunii acestui copil, a legăturii de filiație dintre copilul respectiv și persoanele menționate ca fiind părinții săi în actul de naștere stabilit de autoritățile statului membru gazdă.

În sfârșit, o măsură națională de natură să împiedice exercitarea liberei circulații a persoanelor nu poate fi justificată decât dacă este conformă cu drepturile fundamentale garantate de cartă⁸. Or, este contrară drepturilor fundamentale garantate de articolele 7 și 24 din cartă privirea copilului de relația cu unul dintre părinții săi în cadrul exercitării dreptului său de liberă circulație sau imposibilitatea ori dificultatea excesivă a exercitării acestui drept pentru motivul că părinții săi sunt de același sex.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

⁸ În situația care face obiectul litigiului principal sunt pertinente dreptul la respectarea vieții private și de familie garantat la articolul 7 din cartă, precum și drepturile copilului garantate la articolul 24 din aceasta, în special dreptul la luarea în considerare a interesului superior al copilului, precum și dreptul de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți.